

DOROTA BIS
KATARZYNA BRAUN
MAREK JEZIORAŃSKI
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

OPOWIEM WAM O SWOJEJ PASJI – SŁOWEM, OBRAZEM, DŹWIĘKIEM...
SPRAWOZDANIE Z XXVIII LETNIEJ SZKOŁY MŁODYCH PEDAGOGÓW

Każdego roku Letnia Szkoła organizowana jest pod patronatem Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN, a trud organizacyjny przyjmuje jeden z ośrodków naukowych w Polsce. Działania merytoryczne koordynuje i wspiera prof. Maria Dudzikowa, która wraz z zespołem gospodarzy ustala założenia tematyczne Szkoły, zaprasza prelegentów oraz poprzez wielomiesięczną pracę z uczestnikami LSMP dba o wysoki poziom wystąpień. W 2014 roku po raz pierwszy gospodarzem Letniej Szkoły Młodych Pedagogów był Instytut Pedagogiki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. XXVIII Letnia Szkoła Młodych Pedagogów odbywała się w dniach 15–19 września w Sandomierzu i poświęcona została zagadnieniu pasji, którą odzwierciedlało hasło: *Opowiem Wam o swojej pasji: słowem, obrazem, dźwiękiem*. Maria Dudzikowa, wskazując na wartość podjętego zagadnienia uzasadniała, że:

„Pasja jako atrybut człowieka jest przedmiotem poznania wielo- i interdyscyplinarnego. Jest rozpatrywana w perspektywie ontologicznej, epistemologicznej, aksjologicznej oraz teleologicznej. Kultura akademicka współtworzona jest przez warsztat badawczy, ale też przez osobowości uczonych – mistrzów, wyrażające się w ich pasjach. Ma ona wymiar fizyczny, społeczny, kulturowy. Jest najwyższą formą zaangażowania kreatywności i aktywnego tworzenia swojej biografii. Jest wyrazem ciekawości, odwagi, gotowości do działania, a więc cech charakteru, które są niezbędne także w pracy naukowej”¹.

Ceremonia otwarcia XXVIII LSMP, dzięki gościnności władz samorządowych Sandomierza, odbyła się w Sali Rycerskiej Muzeum Okręgowego na Zamku Królewskim. Tak uroczysta oprawa nadała Szkole niecodziennego charakteru i wprowadziła wyjątkową atmosferę życzliwości sprzyjającą rozwojowi naukowemu i zacieśnianiu więzi międzyludzkich. Oficjalnego otwarcia dokonała prof. Maria Dudzikowa. Następnie głos zabrał prof. Bogusław Śliwerski, przewodniczący KNP PAN oraz ks. prof. Marian Nowak, dyrektor Instytutu

¹ Cytat pochodzi z 1 Komunikatu zapraszającego do udziału w XXVIII LSMP.

Pedagogiki KUL i gospodarz XXVIII Szkoły. Po inauguracyjnych przemówieniach zaproszony do zabrania głosu został prof. Maciej Tanaś, któremu zostały przekazane insygnia LSMP i powierzone zadanie zorganizowania XXIX Letniej Szkoły Młodych Pedagogów w 2015 r. w Pułtusku.

Podczas Inauguracji XXVIII LSMP nastąpiło przekazanie funkcji: dotychczasowa Przewodnicząca Samorządu LSMP dr Małgorzata Makiewicz przekazała swoje zadania mgr. Aleksandrowi Cywińskiemu, natomiast pałeczkę gospodarczy zespół z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego przekazał przedstawicielom Akademii Pedagogiki Specjalnej z prof. Maciejem Tanasiem i dr Martą Krasuską-Betiuk na czele.

Wręczono także dyplomy – strzały w dziesiątkę – które są wyrazem uznania dla całorocznej pracy konkretnych osób lub szczególnego osiągnięcia profesorów – mistrzów dzielących się swoją wiedzą na Letnich Szkołach. W 2014 roku takie odznaczenie otrzymali: prof. Bogusław Śliwerski (CHAT) – za przyznany po raz pierwszy – i z życzeniami następnym doktorów – *honoris causa*; prof. Maria Czerepaniak-Walczak (USZ) oraz dr Anna Babicka-Wirkus (USZ) – promotor i doktor za wyróżnioną rozprawę doktorską; dr hab. Monika Wiśniewska-Kin (UŁ) za przejście do roli wykładowcy Szkoły – po uzyskanej w habilitacji; Zespół redakcyjny pisma „Parejza” – za zwieńczenie pomysłu i wydanie pierwszego numeru „Parejzi”; dr Katarzyna Marszałek (UMK) dr Sławomir Pasikowski (AP w Słupsku) – za przygotowanie raportu dotyczącego parametryzacji; dr Małgorzata Makiewicz (USZ) – za wieloletnie przewodniczenie Samorządowi Szkolnemu oraz mgr Aleksander Cywiński (USZ) – za gotowość i przejęcie zadań przewodniczącego Samorządu.

Powyższe ceremonie, tak ważne dla tradycji i budowania przyjaznej atmosfery Letnich Szkół, zostały zwieńczone wykładem inauguracyjnym ks. prof. Michała Hellera (UPJP2), na temat: *Jak być uczonym z pasją?* Ksiądz profesor nie mógł przyjechać na uroczystości otwarcia, ale zgodził się na wcześniejsze nagranie wywiadu, który został odtworzony poprzez platformę Academicon.pl².

Inaugurację szkoły uświetnił występ pasjonatów historii i tradycji szlachty polskiej działających w ramach Chorągwi Rycerstwa Ziemi Sandomierskiej. Mogliśmy obejrzeć pokaz wybranych tańców dawnych.

Ostatnim punktem tego wieczoru była uroczysta kolacja, w której uczestniczyli liczni goście, a wśród nich przedstawiciele władz Sandomierza oraz Dziekan Wydziału Nauk Społecznych KUL ks. prof. Stanisław Fel. W trakcie trwania kolacji i wieczoru integracyjnego uczestnicy LSMP prezentowali ośrodki akademickie, z których przybyli. Każdy z ośrodków otrzymał przygotowany zestaw książek, które zostały подарowane przez znaczące wydawnictwa naukowe od lat wspierające ideę Letnich Szkół Młodych Pedagogów.

² M. Heller, *Jak być uczonym z pasją*. Wywiad przeprowadzony przez Ks. prof. M. Nowaka, K. Braun, M. Jeziorańskiego, <http://academicon.pl/serwisy/pedagogika/aktualnosci/wywiady/jak-byc-uczonym-z-pasja-wywiad-z-ks-prof-michalem-hellerem-0> [data dostępu: 2015. 01.25].

Ze względu na specyfikę tematu Szkoły zagadnienia dotyczące pasji prezentowane były w różnorodnej formie, m.in. wystąpień, wystaw, warsztatów i koncertów, co tworzyło szczególną atmosferę i sprzyjający klimat dla obrad, dyskusji i dialogu. Poszczególni uczestnicy-pasjonaci poszukiwali możliwie najlepszej formy wyrażenia swojej pasji. Również tradycyjne, w poprzednich edycjach LSMP, wystąpienia Mistrzów i Młodych naukowców w zdecydowanej większości przybrały formę narracji.

W wyodrębnionych blokach tematycznych analizie poddane zostały szczegółowe zagadnienia. Pierwszy z podjętych obszarów dotyczył **istoty i mechanizmów pasji oraz procesu kształtowania się pasji**. Tutaj wykładami wprowadzającymi były wykłady: prof. Stanisława Popka (UMCS) *O istocie i mechanizmach pasji* oraz prof. Wiesławy Limont (UMK) *Czy i jak można zarażać pasją?* Profesor Popek wskazał na psychologiczne aspekty analizy kategorii „pasja”. Wyznaczony kierunek został także podjęty w wystąpieniach Młodych uczestników Szkoły: dr Beata Kunat *Entuzjazm, zaangażowanie, żar, konik, a może bzik...*, dr Magdalena Bełza *Moje małe pasyjki a zadania rozwojowe Havighursta*, dr Sylwia Jaskulska *Jak wyrastałam ze swoich pasji?* oraz dr Małgorzata Zalewska-Bujak *Maszyna do szycia – Singer. Jeśli nie moja pasja – to coś bardzo ważnego!*

Kierunek kształtowania się pasji zaproponowany przez prof. Limont został podjęty przez następujące grono uczestników Szkoły: dr Ewa Bochno *O zarażaniu studentów pasją społecznikowską*, mgr Beata Nosek *Moja pasja – wolontariat i działalność społeczna. Jak stałam się pasjonatką, jak to się przejawia i jak swoją pasją zarażam studentów i rodzinę?* dr Zofia Okraj *O uprawianiu dydaktyki z pasją*, dr Alicja Korzeniecka-Bondar *Grunt się przejmować, czyli o stawianiu się nauczycielem akademickim* oraz mgr Natalia Rapa *Znaczenie pasji w kształtowaniu kultury organizacyjnej uniwersytetu na przykładzie The International Center for Studies in Creativity SUNY – Buffalo State, USA*.

Kolejny blok tematyczny dotyczył **interdyscyplinarnej analizy kategorii „pasja”**, w którym inspiracją poszukiwań dla młodych pedagogów był wykład inauguracyjny ks. prof. Michała Hellera *Jak być uczonym z pasją?* oraz prof. Macieja Tanasia (APS), *Dlaczego ludziom potrzebna jest pasja?* Ten obszar zainteresowań badawczych podjęli w swoich wystąpieniach: dr Zofia Remiszewska *Na marginesie autopsji – Pokonywanie przeciwności losu. Życie jako pasja*, dr Katarzyna Pardej *Kultura społeczeństwa wiejskiego – moja zaniechana pasja?*, dr Aneta Makowska *Od „innego” do „lokalnego”: praca badawcza jako źródło pasji. Odkrywanie nowych kultur na przykładzie realizacji projektu SIT* oraz dr Urszula Markowska-Manista, *Od Afryki Środkowej do Kaukazu Południowego. Terenowe pasje pedagogiki międzykulturowej*.

Następny obszar problemowy debat koncentrował się wokół **pulapek i wynaturzeń pasji**, w ramach którego wykłady wiodące zostały wygłoszone przez prof. Marka Krajewskiego (UAM), *Dlaczego i jak pasja bywa towarem i o innych wynaturzeniach* oraz przez prof. Marię Czerepaniak-Walczak (USz), *O emancypacji jako źródle i efekcie pasji*. Podjęty obszar dotyczący swoistych

pułapek związanych z pasją był kontynuowany w wystąpieniach młodych pedagogów: dr Maksymilian Chutorański *Cudza pasja jako instrument władzy*, dr Magdalena Czubak-Koch *Z szewską pasją o pasji*, dr Jolanta Sajdera *Pasja jako inspiracja działań przedsiębiorczych*, dr Anna Kola *Akademicki okrągły stół, czyli o pasji pożytecznej dla wszystkich. Działalność ruchu społecznego Obywatele Nauki*, mgr Adam Konopnicki *Przestrzeń wirtualna, jako miejsce realizowania swoich pasji. Nowe oblicza praktyk społecznych, możliwości, kontrowersje*, mgr Jarosław Kotliński *Predylekcje NEET- sów, czyli o tym czy, a jeśli tak, to czym pasjonują się młodzi trwale pozostający poza pracą i nauką*.

Najbardziej rozbudowanym polem badawczym debat uczestników LSMP były **indywidualne doświadczenia życiowe jako droga kształtowania własnych pasji, pasji wychowanków oraz ich znaczenie w indywidualnym i społecznym funkcjonowaniu człowieka**. Ze względu na różnorodność obszarów, pasje zostały podzielone na kategorie tematyczne – pasje społeczne; artystyczne: muzyczne plastyczne, teatralne, fotograficzne; podróżnicze. Podobnie jak przy poprzednich zagadnieniach dyskusja poprzedzona była wykładem mistrza – profesora i korespondującymi z tym zagadnieniem wystąpieniami młodych pedagogów. Pasjom społecznym poświęcone zostały wykłady prof. Bogusława Śliwerskiego (ChAT) – przewodniczącego KNP PAN – *O harcerstwie. Moja droga do pedagogiki jako pasji* oraz prof. Amadeusza Krause (UG), *Jak z niepełnosprawnymi żeglować z pasją*. Pasje społeczne były podjęte również przez młodych pedagogów: dr Katarzynę Marszałek *Na zawsze w harcerstwie*, mgr Katarzynę Chrząszcz *„Pomaganie” – obowiązek, misja, droga życiowa? – a może pasja?* dr Ewę Kopec *Jestem kuratorem społecznym w sprawach rodzinnych i nieletnich. Mimo wszystko* oraz mgr. Grzegorza Kozdrasia *Od szkoły podstawowej do Światowego Kongresu Naukowego Sportów i Sztuk Walki – JUDO moja pasja*.

Pasji artystycznych dotyczyły wykłady: prof. Janusza Kirenki (UMCS), w *poszukiwaniu harmonii: o moich dwóch muzach*; prof. Leszka Mądzika (KUL), *Teatr i fotografia – moja pasja*. Następnie swoimi pasjami artystycznymi dzielili się młodzi pedagodzy: mgr Łukasz Bednarczyk *O mojej pasji rozwijania siebie i innych. Rzecz o akceptacji niepełnosprawności*, mgr Weronika Pańków *Moja droga do wolontariatu z dziećmi niepełnosprawnymi*, mgr Anna Wojtas *Komunikacja [alternatywna] jako przesyłanie – język migowy, moja pasja*, dr Edyta Nieduziak *Opowiem wam fotografią o pasji tworzenia teatru – mojej i osób niepełnosprawnych*, mgr Katarzyna Maliszewska *O mojej pasji teatralnej: Mężczyźni życia, czyli Stacyjka Zdrój i wrażliwa edukacja*, mgr Barbara Biskup *Co wydarzyło się między A-B a B-B, czyli o tym, jak drama zmieniła moje widzenie siebie i innych*, mgr Magda Piwowarska *Animator czasu wolnego – jak odnalazłam swoją pasję*, mgr Jerzy Grzegorek *Opowiem wam o swojej pasji bycia animatorem kultury*, dr Tomasz Michalewski *Moje stawanie się pasjonatem muzyki*, mgr Magdalena Handke *Sukces jako źródło rozwoju pasji muzycznych* oraz mgr Iwona Murawska *Ze śpiewem przez życie – moja muzyczna opowieść o pasji*.

Pasje podróżnicze zostały zaprezentowane przez prof. Eugenię Potulicką (UAM), *O śniegowej kuli. O swoich podróżach* oraz prof. Krzysztofa Wroczyńskiego (KUL), *Himalaje – moja pasja*. Do tych zagadnień zostały dołączone następujące wystąpienia uczestników LSMP: mgr Ewelina Waligóra *Góry jako pasja motywująca do działania*, mgr Zuzanna Leliwa-Pruszk *Od Odessy do Santiago de Compostella. Moje podróże w okrywaniu pasjonującego życia*.

Próba prezentacji poszczególnych zagadnień podjętych w obszarze pasji pokazuje, że jest to rzeczywistość bardzo szeroka i różnobarwna. Niepowtarzalność i wyjątkowość każdego wystąpienia opierała się na specyficznie indywidualnej formie realizowania określonej pasji przez Prelegenta. Dlatego też został wyznaczony bardzo szeroki obszar debat o pasji, któremu trudno było nadać wspólny mianownik i wyłonić z nich jedną myśl wiodącą. W ten sposób w program każdego dnia Szkoły włączony został również pewien blok zagadnień, który poszerzał tematykę podejmowanej dyskusji oraz pozwalał każdemu Uczestnikowi odnaleźć swoje miejsce w problematyce XXVIII LSMP. Do tych zagadnień można zaliczyć następujące wykłady Mistrzów: prof. Doroty Klus-Stańskiej (UG), *Jak obserwując swojego syna zostałam pedagogiem z pasją*, prof. Agnieszki Cybal-Michalskiej (UAM) *Dlaczego zasypiam z filmem francuskim, a nie przy jego oglądaniu*, ks. prof. Mariana Nowaka (KUL) *Być kapelanem więziennym – między misją a pasją*, prof. Ewy Domagała-Zyśk (KUL), *Pasja nauczania języka, kiedy problemem jest język*.

W tak wyznaczonym wielowątkowym zagadnieniu swoje doświadczenia związane z pasją – jej przeżywaniem i rozwijaniem – ukazywali młodzi pedagodzy: dr Paulina Forma *Rodzina wielodzietna. Jak osobiste doświadczenia przekształciły się w moją naukową pasję*, mgr Maciej Sokołowski-Zgid *Jak wykorzystać pasję do opowiadania historii w badaniu rzeczywistości społecznej metodą obiektywnej hermeneutyki?* dr Małgorzata Lis *Ich życie moją pasją* Marczak. Marczak-Oborski. *Wieczorkiewicz. Badania biograficzne w naukach o wychowaniu*, dr Bożena Tołwińska *Szkoła jako organizacja ucząca się – o przeistaczaniu moich zainteresowań badawczych w pasję*, dr Marta Krasuska-Betiuk *Czy teoria społecznych reprezentacji Sergeja Moscoviciego może być moją pasją?* Dr Sylwia Galanciak *O dzieleniu się pasją – edukacja filmowa uczniów i nauczycieli*, mgr Aleksander Cywiński *Dialog ze sztuką jako warunek mojego istnienia*, mgr Dorota Ejneberg *Słowem, obrazem pokażę Wam, jak powstała moja pasja fotografowania świata [bez]domności*, dr Przemysław Paweł Grzybowski, *Pasja leczenia [u]śmiechem. Doktorzy klauni w działaniu*, mgr Marcin Rojek, *Młodego pedagoga pasja bycia żołnierzem słowem, obrazem i dźwiękiem malowana*, mgr Julia Karapuda *Wprowadzanie dzieci w świat wartości jako moja pasja*, dr Urszula Lewartowicz *Nauczyciele z pasją jako animatorzy pozalekcyjnej edukacji kulturalnej*, dr Izabella Kust *Jak szkoła może pomóc uczniowi w odkrywaniu pasji. Analiza przypadku*, mgr Magdalena Giercarz-Borkowska *Co dzieje się z pasją uczenia [się] po przekroczeniu progu szkoły? O szkolnych inhibitorach rozwoju i realizowaniu edukacyjnych pasji poza szkołą*, dr Katarzyna Szorc Na-

uczyciel w okowach „szewskiej pasji” oraz mgr Iwona Jankowska *Paradoksy pasji nauczycielskiej. Postawienie problemu.*

Wydarzeniem XXVIII Letniej Szkoły Młodych Pedagogów była autonarracja prof. Marii Dudzikowej (UAM), *O swojej miłości – książkach.* W ten obszar tematyczny wpisały się również wystąpienia młodych Uczestników Szkoły: dr Anna Babicka-Wirkus *Czytanie książek – namiętność i/lub męka młodego badacza*, dr Justyna Miko-Giedyk *Wiersze – moja pasja uśpiona* oraz dr Oskar Szwabowski *Pasja, której nie ma [?]*.

Zaprezentowane teksty oddają wieloaspektowość i wielowymiarowość przeżywania, odkrywania, poszukiwania, dzielenia się i doświadczania pasji. W czasie trwania XXVIII Letniej Szkoły Młodych Pedagogów wygłoszonych zostało 19 wykładów przez Profesorów-Mistrzów oraz 57 wystąpień Młodych Pedagogów (w tym 31 doktorów i 26 magistrów) z 24 różnych ośrodków naukowych w Polsce.

Różne formy rozmów, debat profesorów-mistrzów i młodych adeptów nauki mających pasję służyły pogłębionej refleksji na temat konieczności i możliwości przeciwstawienia się coraz bardziej odpersonalizowanemu światu uczelni wyższych, które cechuje zanik bezpośrednich interakcji, umasowienie społeczności akademickiej, rozdźwięk między ideami humanizmu a urynkowieniem i biurokratyzowaniem funkcjonowania uniwersytetów.

Ze względu na specyfikę podjętego zagadnienia pasji, obradom i spotkaniom XXVIII LSMP w Sandomierzu towarzyszyły cztery wystawy:

- wystawa obrazów autorstwa prof. dr. hab. Janusza Kirenko z UMCS,
- wielkoformatowa wystawa pokonkursowa *Matematyka w obiektywie* przygotowana przez dr Małgorzatę Makiewicz z USz,
- wystawa fotograficzna – Teatr z Niepełnosprawnymi dr Edyty Nieduziak z U.W;
- wystawa fotograficzna – *Leczenie (u)śmiechem* – z doświadczeń dr. Przemysława Grzybowskiego z UMK jako doktora Clowna.

Interesującym dopełnieniem, zwłaszcza dla zobrazowania pasji artystycznych były warsztat muzyczny – *Co komu w duszy gra* (dr Krzysztof Sawicki, dr Wojciech Siwak, [UwB]) oraz warsztat fotograficzny – *Pomiędzy obrazem a słowem. O tajemnicy fotografii* (dr Małgorzata Makiewicz (USZ) wspólnie z przedstawicielami Sandomierskiego Towarzystwa Pasjonatów Fotografii: Ewa i Janusz Sierokosz i Albert Kopeć).

Nieodłącznym i bardzo ważnym elementem Szkoły był czas przewidziany na indywidualne „Spotkanie z Mistrzem”. Młodzi Pedagodzy mieli możliwość skorzystania z indywidualnych konsultacji z profesorami. Przedmiotem ich były najczęściej zagadnienia związane z poszukiwaniami badawczymi oraz pracami nad dysertacjami doktorskimi lub projektami habilitacyjnymi. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się poranne (przed śniadaniem, nieobowiązkowe) spotkania naukowe przy kawie/herbacie u profesor Marii Dudzikowej.

Tradycją Letnich Szkół Młodych Pedagogów jest „Dzień Gospodarzy” (czwartek), w którym wszyscy uczestnicy Szkoły przyjeżdżają do uczelni orga-

nizującej daną edycję Szkoły. 18 września Letnia Szkoła Młodych Pedagogów gościła w murach Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II.

W program tego dnia wpisane zostały 2 wykłady wygłoszone przez profesorów pedagogiki z KUL, spotkanie z władzami uczelni (prorektor, dziekan), lubelskim kuratorem oświaty oraz pracownikami Instytutu Pedagogiki KUL. Po prezentacji Uniwersytetu i Instytutu Pedagogiki uczestnicy Letniej Szkoły mieli możliwość spotkania w Katedrach z pracownikami prowadzącymi badania w interesujących ich obszarach. Profesorowie i uczestnicy Szkoły mogli poznać historię naszej Uczelni poprzez wizytę w Muzeum Uniwersyteckim, jak też poznać funkcjonowanie laboratorium eksperymentalnego z zakresu neuropsychologii, prowadzonego przez prof. Piotra Francuza. Dla wielu uczestników XXVIII LSMP bardzo ważnym wydarzeniem i przeżyciem osobistym była wizyta w Hospicjum im. Małego Księcia w Lublinie. Spotkanie z pracownikami tej szczególnej instytucji, zwłaszcza psychologiem, było praktyczną egzemplifikacją treści omawianych podczas trwania Szkoły. W tym miejscu w sposób szczególny można było zobaczyć, jak z pasją być z człowiekiem, towarzysząc nieuleczalnie chorym dzieciom i ich rodzinom w bardzo trudnych i granicznych sytuacjach życia i śmierci.

Wydarzeniem zamykającym XXVIII LSMP w Sandomierzu była uroczysta kolacja, podczas której podsumowano kończącą się szkołę, podziękowano obecnym profesorom, w sposób szczególny profesor Marii Dudzikowej – nieocenionemu MISTRZOWI i kierownikowi Letnich Szkół.

Podobnie jak inauguracji Szkoły, tak również zakończeniu towarzyszą wypracowane przez lata rytuały i zwyczaje. Pierwszym z nich jest wręczenie nagród Auditorium. W czasie trwania Szkoły każdy uczestnik może zgłosić na najlepsze wystąpienie w kategorii „magister” i „doktor”. W 2014 – nagrodą Auditorium wyróżniono wystąpienie **Aleksandra Cywińskiego** w kategorii „magister” i **Sylwii Jaskulskiej** w kategorii „doktor”. Po raz pierwszy profesorowie przyznali dwie indywidualne nagrody: **prof. Bogusław Śliwerski** nagroził wystąpienie **Beaty Kunat**, natomiast **prof. Eugenia Potulicka – Katarzyny Maliszewskiej**.

Tradycyjną nagrodą „Twórczy szum” uhonorowano osoby, które podczas obrad wyróżniły się szczególną aktywnością w dyskusji. Podczas XXVIII LSMP byli to – dr Ewa Bochno, mgr Aleksander Cywiński oraz mgr Jarosław Kotliński.

Zwyczajem wpisanym w wieczór pożegnalny uczestników LSMP jest LIMERYKOFRASZKOIADA. W trakcie trwania Szkoły uczestnicy piszą ilościowe limeryki, które zbierane są i odczytywane ku radości ogółu zebranych podczas uroczystej kolacji. Tym razem odbyła się już X edycja Limerykofraszkojadi.

Wydarzeniem kończącym, na które wszyscy czekali z niecierpliwością, i które wzbudzało wiele emocji była V odsłona Kabaretu BECHE-CO? Po wykładach uczestnicy Szkoły przygotowywali występ zatytułowany „...Badacz to jest taki stan ani żebrak, ani pan...”.

Motyw przewodni tego kabaretu został ujęty w słowach:

*Za czym kolejka ta stoi?
Po granty, po granty, po granty
Co dostaniesz gdy dojdiesz?
Zmęczenie, profity, brylanty
ref. Bądź jak badacz, pisz wytrzymaj
Gdzieś te granty przecież są
się rozplyną jak lawina
On ma, ty nie i co-o-o...*

wspólnie zaśpiewanych na zakończenie przez XXVIII LSMP.

Na koniec wieczoru sekretarz następnej edycji XXIX LSMP – dr Marta Krasuska-Betiuk (APS) zaprosiła wszystkich obecnych za rok do Pułtuska.